

קריית ספר

איה מעט ואם יש עמה געיא הקרא בהרחבם בתנועת האות שאחרים
לגמרו ואם תהיה אות שאחריה יו"ד תהיה תנועת השבא לעולם נוטה
לחירק איוו תנועה שתנועה היו"ד בה כמו וידעו וישבו ויעלו ודומיהם
אך כל זמן שישתקף סגול עם השוא והוא הנקרא חטף סגול יקרא השגא
בתנועת הסגול מעט כמו היה אהה לעם את היו ואם הוא כפתח וחטף
תקרא בתנועת פתח מעט כמו חיי , וכל שיפגשו שני שואין יחד בתיבה
אחת יקרא האחד כבליעה והשני בתנועה גמורה כמו תשמרו תוכרו
תשמעו , וגם כשיבואו שני השבאים בסוף מלה יקרא האחרון בתנועה
דבקה עם האות שאחריה כלא הם חובה אחת כמו וולדת בן וישב ממנו
שכי ויבך עליו וישת מן היין לא שיש כזה שני פנים שלא יונע אחד
מהם כלל האחד כשחבא המלה באתנח או בסוף פסוק ואינה דבקה עם
האות שאחריה כמו ויפול על זואריו ויבך והשני אם נקוד התיבה הסמוכה
לה באות הראשונה שבה שבא גם כן כמו יפת אהיה וכל שבא שיבא
אחר תנועה מן התנועות הגדולות פעם הוא נע כמו וברו שמו
שהו"ן והשו"ן קמוטות והשכ"א שבכ"ף והמ"ם נעים ופעם נח' נקרא בתנועה
רפה כמו שלחו לקחו ויש מניעים השבא בכלם אך כשהיא אחר תנועה
קטנה הוא נח ר"ל נקרא בתנועה רפה כמו אברהם שריבו וכונוי הקל
פקדו שלחו וולחי שבאות גרונית יקבל הרחבה ויקרא בחטף פתח כמו
ושקטו הפסק אעלה אחבם וילא מזה בחורה לא תחמוד בית רעך לא
תחמול ולא חבסה וכל שיבאו באמצע התיבה שתי אותיות דומות זו לזו
והראשונה מהם שואית אם האות הקודמת להם נקודה באחת התנועות
הגדולות ותנועעו שתי האותיות תנועה גמורה כמו סככו את העיר בונג
ידיך ודומיהם אך אם האות הקודמת חנקד באחת מן התנועות הקטנות
ובאו בתנועה חנופה כמו קללה אלהים רכבות אפרים ולפעמים יבליעו
הראשונה כמו יששכר חמור גרב וילא מן הכלל הנוכח שבאה האות
הראשונה משתי האותיות הדומות אם בא האות הקודמת נקודה בתנועה
קטנה ותנועע תנועה גמורה כמו שבא בתורה שוכה ס' רכבות לפי
ישראל' אונן ואמן :

ואחר שהודענו בקצרה מה שידועתו הכרחית בתכונת קריאת התורה
נשוב לענין מה שיערנו בתיקון בתיבת ספר התורה בעזרת

הצור וכישושא אמן :

אמר המזכיר אחר שהשלמנו ענין דיני ההלכות כלם בענין ספר
תורה בשלימות ומסות עניני קריאה והוספנו
לבאר באיכות עניני קריאת בללים קצרים לקוטים מחכמת הדקדוק
נשוב לברר ולהודיע מה שיערנו במאמר השני בסוף החלק השני ממנו
לכתוב תקון ספר תורה בשלימות על סדר התורה כפרט הפרטיות הסחומות
והפתחות שבתורה וקפרטיות קטנות וכן קמלאות והקטרות שכל פרט
ופרט

ופרשה והתיבות שהכתוב מחלף בהם מן המקרא או מן הנקוד פניך
לכתבה כפי הנכתב ויקראהו הקורא כפי הנקרא בספרי החומשין כגליון
או כפי הנקוד כגון בעפולים שהקריאה היא בטורים והדומים לזה וכגון
המקומות שהכתוב הוא כו"ו ונקוד כחומשים מדויקים כחריק וכן התיבות
שנכתבו שלא כדינם לא שקריאיתם מתקנתם כגון ולדה לי זיר שכתוב
זירה ונקוד זיר ובהפך כמו כי יהיה נערם שכתוב נער ונקרא נערה
וכשניהם הנקוד מתקנתו לקריאה שבמלת זירה היו"ד כחריק ובגמרה הו"ו
בקורה בקמץ וכל לו והדומין להם לריך לכתבם כפי זמית הנכתב ולא
בתקון הקריאה והנקוד ושכלל לו אם שנה פסל וכן לכתוב על הסדר
בפרט שאר הדברים שפרשנו דרך כלל בהלכות אעפ"י שאם לא דקדק
בהם לא פסל כאותיות גדולות וקטנות ונקודות וסבראשי דפין וסבראשי
שטין ואותיות לפופות ועקומות ומגוורות ומוזרקות ומעוגלות ודפחיות
ורחיות וקלויות ושזרחן רע וכן בכל פרשה התיבות או האותיות שמלאנו
מתוונות בספרים המדויקים לא שאנו סומכין בעינים לא ר"ל בעיני
החנין והזקין על התיקונין היותר מקלרים בהם מזר שאינו רואה חועלת
מפורסם כרכויים אעפ"י שאפשר שיש בהם חועלת נסתר וה' העלים ממני
אולי כזמנים לו גם מזולתי ונוסיף עוד להודיע בקלה מקומות שאר
דברים צריכים בקריאה אם מזר כללים הנודעים בספרי הדקדוק על הדרך
שיעדנו אם מזר קבלת הקריאה בתקון הטעמים לתקון כן אשר שאנו
מסכימים לדבריו כדוב מקומות וכן בשאר דברים לפעמים לפי מה שזרמן
או שיראה בעיני כו אזה נורף לענין הקריאה , והנני מודיע דרך
התגללה בענין מלאות יחסיות שכל חיבה הנודעת כפירסום מוחלט שמשפטה
להיותה חסרה עד שכל זמן שתבא מלאה יאמר עליה שבאם דרך ורות
אינו מוזיק עצמי להודיע ככל מקום שהיא כתובה בו שהיא חסרה לא
שאניחנה על מקומה ואחרים ממנה ובסתבא לפעמים מלאה אודיע שהיא
מלאה דרך ורות ושאריות ידע הסופר מעצמו שהן חסרות אחר שחסרונן
מפורסם ופן בהפך וכבר ידעת שהאותיות שעליהם יאמר על התיבות בהם
שהיא מלאה או חסרה הם ו'או וו'ד ואין מדרבם לבא שלא בהנעה
כלל סבה לא הו"ו אחר החולם והשרוק והו"ד אחר החריק והזרי ועל
דרך האמת מלאנו אות הא' באה גם כן באמצע התיבה אחר החלם
כלל הנעה ותמלא אותה חסרה לפעמים כמו שבא תאמר תאכל תאכל
ראש ושמלאנוהו לפעמים חסר כמו שבא ולעמשא תמרו וכן שמלאנוה
אחר הזרי' כמו ראשית וקלת תיבות שכבעלי הא' ושמלאנוהו חסר כמו
שבא מרשית השנה היות מביין רגליה ונטמחם בס , וכן אחר הקמץ
קראתי ינאחי ראשיכם , ושמלאנוהו לפעמים חסר כמו שבא ערום ינאחי
ולמה לא מנתי חן דסדר כהעלוחך וכן תבא לפעמים אחר החריק כמו
ראשון ראשונה וקטיבותי מראשיתכם ומלאנוהו לפעמים נכתב ביו"ד לבד

בי

ב 2

קריית ספר

כי שאל נא לדור דושון ולפעמים באל"ף וו'ר כי להם היה הנורל ראשונה
אכל כל לו הא"ף שישית בהם והיא הקבה בהראותם אם במלת תאמרו
וחבריו הנה הא"ף פ'ה הפעל ואם בראשית וראשונה וראשון הא"ף עי'ן
הפעל וכוונתו קראתי מלאתי הנה היא למ'ד הפעל וכן בירכס מלאתם
היא נפלת בעינונו ואשר הובאת לך וכן אחר החדיק רפאנו את ככל
בלאתי רגלי כלש שרש וכן וכפני רבך מאוס שרשו מאס לרעת קנת
מדרקקים ואש שרשו מוס נכתב בשני נחיס, ואעפ"י שמלאתו דכית
כחלל רהב שרשו דכה אף כזה באה אות האל"ף מקום אות הה"א וכן
ורנאתי אתכם ונמלא שכל לו הקבה בהם שהא"ף שישית או במקום אות
השרש וכן אחר הצרוך מסעף פארה במערה והיא גם כן שישית אכל
והיו שאסין למססה שרשו שסה הוא במקום וא'ו המשך כי אותיות
אהו"ו מחלפות וכן נואר אחר שרשו נור בא בו הוא'ו למשך ונפל מן
לא הביאו נורם בעבודת ארניהם אמנם כל הובאים על עם לא יועילו
למו הוא בא בשני נחיס וא'ו וו'ר בדרך שבא ההלכות אחר ולא
אבוא שמוע נסוא לשוא עריך וכן בלאתו ונבאיו הא"ף מקום ה'א כי
היחיד בנה וכן אם מלאתו ואוריד כאכיר יושבים הוא מפני שהוא מורכב
מככיר ומאכיר אבל הוא'ו והו'ר יבאו תמיד אחר חנועות הנורדות בלא
שום סבה ואעפ"י שאף הו'ר תבא בהתמדה אחר הקמץ אינו לא להוראת
לשון רבים בכנוי היחיד הנקטר בשמות ובתארים כמו פניו ידיו רגליו
דבריו אחריו אשריו כמו שידוע במלת אשרי שנאמר על קבוץ הללחות
וכן אחריו כנגד פניו כי הקבוץ בלא כינוי אחרים ופנים ידים ורגלים
וכו' וכן נוארו לפי שהנואר שני נדרים הימין והשמאל ולכן תבא בהם
הו'ר בכנוי אחר הקמץ להוראת דברים רבים בכנוי היחיד הנקטר ובתארים
כמו עבריו בעליו ארניו גדוליו קרוביו שכניו וכן בפועלים כמו אהביו
פוקדיו שימרו ודומיהן וכן הוא'ו כשהיא מונעת כמו ענו מאד שהגא'ו
בו מקום ה'א השרש שהרי שרשו ענה וכל שכן כשהיא שרש גמור ומונעת
כמו תאזה נהיה מאווי רשע בכל אות נפשך ושרשם אזה וכן הואו'ן
תמיד בכנויים הנזכרים כמו דברו דבריו אין נורך להזכירם אבל שלא
בהנעה וכל שכן בלא שום סבה אין מדרכם לבא רק על הדרך שהזכרנו
הוא'ו אחר החולם והצרוך והו'ר אחר החדיק והצרוך אחר שתמצא בפעלים
הוא'ו אחר החלם אפקוד יפקוד שאין לוא'ו שבין עי'ן הפעל ולמ'ד הפעל
שום סבה וכן פוקד פוקדים שאין לוא'ו שבין פ'ה הפעל ועי'ן הפעל שום
סיבה וכן בתארים גדול קרוב רחוק וכן בשמות כבוד שלום ארון תהום
שאור ובמלות אותי אותך וכן איפה שיש ממנו באות הה"א לבר כמו
איפה הם רועים והם עשרה ומהם ארבעה כוא'ו לבר ואחד מהם מי
יתן איפו אכל השאר כוא'ו וא"ף ואחד מהם מי אפוא הוא הנל
ציד ואין בכל לו הוא'ו מהם יסודית ולא מונעת ואין לה בתיבה שום
סבה

סכה וכן אחר השרוק ר"ל השרוקה כמו בפעלים פקוד פקודים שאין
 לוא"ו שכן פ"א הפעל ובין עי"ן הפעל שום סכה ובתארים חנון ורחום
 שכול כחור ובשמות כמו שאול חירל גלות חזות גבול וכול וכמלות כמו
 אולי אולם לולי וולת שכלל לו אין הוא"ו בהם שרשית שהרי שרשם אלם
 אלה ולת ואין כבתיבתה שום סכה אבל לולי הוא"ו באות שרשית ושרשו
 לול וכן היו"ד אחר תנועת החריק בלא סכה כמו שבא בפעלים מפקיד
 מפקידים וכן אפקיד יפקיד וחכריהם שאין ליו"ד בהם שום סכה לענין
 איזו הוראה ולא מזה השרש ובתארים כמו חרוק עריץ נויר רכול כסיל
 אויל ובשמות כמו קציר חרוש נויר חליר כליר גרוש שמיר שארית אחרות
 ובמלות בלי שאין היו"ד עקר בה ועקר החיבה כל כמו ולכו כל עמך
 ואין לה שרש אחר וכן בלתי שרשו בלת וכן נמנא באמצע חיבה בליעל
 שפירושו באין חועלת והיו"ד אחרי הצרי לא נמנאת תמיד בפעלים כי
 אמרו והכיתי והפליתי וכן בכל בנין הנוסף שכנחי הלמד ושכנחי הקצוות
 כל לו היו"ד בהם במקום ה"א השרש שהיא למ"ד הפצל וכל שכן איטיב
 ויטיב חיטיב שהיו"ד בעצמה היא שרשיה אבל מנאנו מהם בלא סכה
 ובעל כנפים וגי' דבר שהוא כלרי ויש בה יו"ד אחר הצו"מל וכן וחגיר
 לבני ישראל וכן "הגיד הגיד למלך וכן העניק העניק לו שהיו"ד בהעניק
 אחר הצו"ן עם היות הצו"ן נקודה כלרי וכן תיעשה המנורה וכן והביאתי
 אותם שברשת שלח ואיני כולל בזה אילכה שולל וערום מפני ששרשו ילך
 ונראית בו פ"א הפעל כמו הילוכי את הילד הזה והיניקיהו לי אבל כמה
 שאין היו"ד בו שרש לא מנאנוה בפעלים אחר הצרי רק מעט כמעט
 דרך זרות כמו שכתבנו וכן בתארים על צד רחוק כמו גוי שלוי ואולי גם
 הוא בא בדרך שני נחים יחד בחלוק אחרות אהו"י וכן מנאנו ביאושע ויאמרו
 אלינו וקינינו שהיו"ד שכן חקו"ף והצו"ן בלא סכה וכן בשמות כמו שינה
 שדיאזר עיון עיוטם עולם עיכל הילל היכל שכל לו היו"ד בלא סכה ואיני
 כולל בזה שיבה איבה מיעב ריח מפני שהיו"ד בהם שרשית כי כלם מנחי
 העי"ן וכן צידה ריקס ואין דברינו לא ביודי"ן וכואוי"ן הבאות בלא סכה
 שאין מדרבם לא הוא"ו אחר החולם והשרוק והיו"ד אחר החריק והצרי ,
 ועכשו אני מודיעך שאף בלו האותיות וכלו החנועות יש לדרין הרבה
 שאין הוא"ו והיו"ד באות אחרתן מהם העדרם בסכה ומהם במקרה ויבאו
 על זה כללים :

האחר שכל אות הסמוכה לאות מדגשת שהיא לפניו תחסר ממנה
 הוא"ו שאחר תנועת השרוק והיו"ד שאחר החריק ואיני לריך
 להביא בזה היו"ד שאחר הצרי שאין דגש בא אחר הצרי לעולם וגם לא
 אחר החולם לא אם כן המלה מלעול כמו שמו שמים וימררוהו ורבו
 ישמו ישרים על זאת יסבו עליו רביו וכן בכל פעלי הכפל ואף כוז נעדרה
 הוא"ו מאחר החלם לשתי סבות מזה הכלל ומזה הכלל הבא אחריו
 כמו

קרית ספר

כמו שיתבאר וסכת העדרם הדגש מאחריהם הוא שהתנועות כמו שירעת
עשר חמש גדולות ורחבות ונקראות אמהות וחמש קלות וקטנות ונקראות
כנות, הגדולות הם א' קמץ גדול ב' זרי ונקרא קמץ קטן ג' חולם ר'
ואו שרוק ה' חריק הבא ביו"ד כמו איעצה עליך עיני קחי רוחים סחי
ומאוס, והחמש הקטנות א' פתח גדול ב' סגול ונקרא פתח קטן ג' חטף
קמץ ד' קטון שפתים בלא ואו שרוק ה' חריק הבא בלא יו"ד כמו אמרו
שמרו אבל השבא ובכללה חטף פתח אינה תנועה רק משרתת שאר התנועות
כמו שנודע בספרי הדקדוק והדבר ידוע כי החמש התנועות הגדולות יש
אחריהם נח לעולם ואין ראוי לאות הבאה כנרן להדגש לא אם כן התיבה
שבה התנועה הגדולה נקראת מלעיל כי אז יחקיים הנח בקריאה כמו
למה שמה ימה וכחלם סכו ליון והקפזה שמו שמים והרבה תיבות שזכעלי
הכפל כמו שכתבנו וכן ביו"ד אחר הצרי חדלו פרוזן כישראל חדלו האונה
אמרתיו שהיו'ן כצרי אבל כל שהמלה נקראת מלרע לא יבא דגש אחר
תנועה גדולה ואם כן כל שהאות הסמוכה לתנועה הזאת מאחריה מדגשת
על כל פנים תשוב התנועה הראשונה קטנה והיא קבוצ שפתים כמו
וחקח האשה בית פרעה ויגד למלך מצרים יום הולדת את פרעה ושם האיש
המכה ושם האשה המכה כלב בן יפנה כלם יחסר מהם הוא"ו שהיה
ראוי להיות שם לולי הדגש כמו ויושב את משה ואת אהרן כי לו היה
בכל לו שהזכרנו וא"ו היה תנועה גדולה ולא היה מקום לדגש להיותו
מונח שם וכן היו"ד נעדרת מטעם זה מאחר החריק כמו שכלת בקרת
לפרץ עור אטר פקת וכל העובדים שכתבין הדגוש ואינו צריך להודיע
בכל לו שאין בהם לא וא"ו אחר קבוצ השפתים ואחר החולם ולא יו"ד
אחר החריק וכל שכן אחר הסגול כמו נכוך נצר שאין משפט היו"ד
אחר הסגול וכן בכל כוונא בלא אינו צריך להודיע זה שהוא חסר וא"ו
או יו"ד שהדבר ידוע לכל כפרקום ואם יעלם ממנו זה לא ישים עצמו
בכלל הסופרים אבל אם יודמן שיבא אחד או רבים מן הכלל נודיע שהם
מלאים שלא כמשפט כמו שבא בס' בראשית ויהיו שניהם ערומים שהוא בוא"ו
שרוק אחר הרי"ש אע"פ שהמ"ם שאחר הוא"ו מדוגשת וכן שמעתי את
תלונות בני ישראל וכן בשאר הספרים אשר יולד לישראל לעמל יולד לנער
היולד ובתוליה לא הוללו על מטה כבודה כבודת בן מלך ואת הכבודה
לפניהם וכנדי ערומים חפשיט נולדו להרפא נולדו לו כירושלם כי כולם
ידעו אותי הוכה בעשב, כלם דרך זרות וכן בחריק אחר היו"ד בשאר הספרי'
והכתיו והמיתות ביו"ד אחר המ"ם ליקחת אם, כנות ביקרותיך שהלמ"ד
והכית' בחריק, וכן בדומה לזה בל"ף נכוך נצר נאצר נכוך ראצר ואוריד
כאכיר יושבים כסאסאה בשלחה חריבנה :

הכלל השני הוא שכל תיבה נקודה בחולם שהוא מלעיל לא תבא

אחריה אות הוא"ו מפני שרי לס במשך עצמה כמו

אהל

אהל קדש חדש תתנו וכתנו חשך אכל בקר ערף כפר חמר ארץ סלת חרף
 רמח נכח זהר לער ארח קרח טרח נכח שחר בדלח שהס תאר אינו צריך
 להודיע בכל לו שאין בהם וא"ו אחר החלם לא שאם ינא אחד או רבים
 מן הכלל דרך זרות נודיע שהוא מלא כמו שבאו בחורה ושם העיר לער
 ויעל לוט מנוער כי ירא לשכת בנוער ששלשתם מלאים בוא"ו המשך
 שלא כמשפט וכן ענין זה בעצמו ביו"ד בשמות שהם על משקל ארץ
 בשהם בחמש נקודות ר"ל הראשונה כלרי והשנית בסגול שאין אות היו"ד
 באה אחר הראשונה הנקודה כלרי כמו חסר עשכ שכת ערך נבר נר
 עזר ספר סתר ואין צריך לומר אותם שהם בשם נקודות כגון ארץ גפן
 אכן צדק שלג מלך קרח תרח סרח שהיו"ד אין מקומה אחר הסגול ונמצא
 שכל השמות שהם במשקל כזה אין צריך להודיע בהם חסרון יו"ד וכן בפעלים
 שהם בכנין הקל על גזרת פועל והוא מלעיל נעדרה ממנו הוא' כמו
 ולא יכלו וגם יכלתי מה טבו אהליך כאשר שכלתי שכלתי וחרומים וכן
 בעתידים הנקודים בחלם כמו וגם את הגוי אשר יעבדו את חקתי תשמרו
 אחר תעבדו ובריתך ינצרו וילנו העם על משה כי יגדתי מפני סאף :

הכלל הישרישי שכל עתיד מנחי העין שנכתב בלא הפסק בקמץ
 חטוף כשיבא בהפסק בחלם אין בו וא"ו כי די
 לו שיעלה מנר הפסק מתנועה קטנה לגדולה אין צריך בו למשך הוא'
 ולזה כל וימת האמור בחורה הנקוד בחלם בהפסק ובסוף פסוק אין בו
 וא"ו כי די לו בעלויות מדרגה אחת וכל שכן בלא הפסק כענין ישכ נא
 עבדך ואמות בעירי שהוא בקמץ חטוף השיבו בחלם אין בו וא"ו ומה
 הנר בא ישכ אפך ותנחמני בחלם ובלא וא"ו וכן לי שכ דך נכלם וישכ העפר

הכלל הרביעי שכל לויס שכתורה וכן במלת גויס כלם חקרו יו"ד
 הרבו ואין בהם לא יו"ד אחת וזה לכבוד פנישת
 שני היו"ד'ן הקיר הלשון להיות היו"ד משמשת מנר עקר התיבה ומנר יו"ד
 הרבו ולכן שמות היחסים כלם ביו"ד אחת לכד אף לרכים כמו עכרים
 מצרים פלשתיים ויהודים ודומיהן ואין בזה חסרון וכשזרמן לפעמים בשני
 יודין נודיע שהוא בשני יודין כמו שבא בסדר ולא שמות ואמרתם אליו
 ה' אלהי העבריים נקרא עלינו , ומה שמלאנו במלת חיים שהוא בשני יודין
 הוא מפני שהיו"ד הראשונה דנושה ומונעת וכן בספרים מדויקים ויו"ד
 ה' אלהים ויישן וייקץ ועקב וייקץ נח ויורא ויאמר וכל הדומים ובקלת
 תיבות בא כן בשני ואין שאלת משמשת במקום שנים כמו שבא במלת
 מנות שאין בה וא"ו הרכים כי וא"ו העקר משמשת בשתייהן לשמירת
 כבוד פנישתן יחד אך הפעלים שפ"א שלהם יו"ד ומטרפת עמה יו"ד
 האיתן כמו יוראו ויראו משפטה בשני יודין ולפעמים תחקר האחת כמו
 וכל

קרית ספר

וכל העם ישמעו ויראו דמסית וכל העם ישמעו ויראו דוקן ממרא
והנשאים ישמעו ויראו דער זומס :

הכלל החמישי שכל חיבה שיכא בה אות ה'א במקום וא'ו העדר
הוא'ו לגמרי אעפ"י שמלאנו כש"ף שני נחיס כיחד

ההלכיה אתו וכמלת רטוא ושוכב רכבים ולכן אין וא'ו אחר החלם בפסוק
ובדס ענבים קותה וכן אשר נטה שם אהל וכן האקרו לגפן עירה כי פרעה
אהרן לשמנה את קול העם כרועה וכן אחר השרוק כמו ידונו לא שפכה
ובשאר ספרים כאין שפכה אשורו לאמר שממה ערים לא נושכה

הכלל השישי הוא שיש חיבות שהדבר ידוע ומפורסם כהם
שהוא'ו אחר החלם והשרוק והיו'ד אחר החריק והלרו

נעדרות מהן אף בלא הסכות והכללים שסדרנו וכלא שום טעם וסיבה
אבל שהקש החפוי מודיע לכל פרקום מוחלט שאין כהם לא וא'ו ולא
יו'ד כמו שתאמר בוא'ו אחר החלם בשמות משה ואהרן ויעקב וכן להים
והדומים לשו ולא נצטרך להוכיר בפרטיהם שהם חסרים אבל שאם ילא
אחד מהם מן הכלל נודיע שהוא מלא כמו שאמר וזכרתי את ברוחי
יעקוב שהוא בוא'ו וכן בשמות המספר הדבר ידוע במלת שלש ושלשים
ושמנה ושמנים שאין כהם וא'ו אחר החולס ואינו צריך לכתוב שהם חסרים
אבל שאם ילא אחד מהם מן הכלל נודיע שהוא מלא כמו שלוש ערים
תבדיל לך שכפרסת שופטים וכן שלוש פעמים בשנה וכן שהים ושמנים
האמור בסדר בראשית כפרסת ויחי מתושלת שיש בה וא'ו אחר החלם
ובשאר ספרים ותשקוט הארץ שמונים שנה האמור באהוד ויהי בשמונים
דשלמה שמונים דיוך במחנה אשור בגבורות שמונים שמונים דאחשורוש וכל
שכדברי הימים בר מן חד והוא ושמנים אף חלב בהר וכן במלות אנבי
אף כשהוא מלרע כמו אנכי ה' אנכי אחונך , וכן במאד מאד וכן מלת
כל וכן ארני כחריק או בקמץ וכן בתארים ושמות היחס כהן כהנים
והפעלים אעפ"י שהנח כינויהם פעם יכחב ופעם יעלם ואנו צריכין להודיע
מלואן או חסרונן כרוב הפרטים יש מהם פעלי הכפל שלא חמלא כהם
וא'ו רק על דרך הזרות כמו רב לכם קב ואכת איתו טחון ששרשו כתת
לדעת קלת מדרקקים מה אקב וקחם השנה ההיא וכן כל עתיד שכלשון
עמידה כמו יעמוד קעמר וכן כל לשון המירה לאמר כאמר והדומים
לו לא שיא מהם אמור להם שכברכת כהנים שהוא מלא וכן כל לשון
עובר כמו אעבר ועבר תעבר וכן כל שכעחורים או צווי שכלשון שמירה
כמו ישמר תשמר וכן נעדרה הוא'ו מאתר חנועת השרוק בקבוצ שפתים
במלת שלחן וכמלת ללאות ובמלת הרכים כשנצטרף כלשון רבים וכן היו'ד
נעדרת מאחר החרוק ככל צווי הרכים שככנין הקל כמו בפקדו שמו וכן
בעובדים כשיכאו כחריק כמו וירשתם וילאתם ופשתם וכל שכן אחר חרוק
קעתידים כמו תפקד תפקדי ובעובדי הנוסף הפקיד תפקדת שלא תבא
ויו'ד

ו'ר אחר הה'א וכן בכל הפעלים ובשמות כל כנוי השמות שבמשקל שבר
 כמו שברו קברו נזרו פדרו פריו וכן כלם וכן שנער משקל מורק מקטר
 משכן מדבר מורח מבחר משען נמרוד יצהר וכן השמות שבמשקל אמרה
 סתרה מלחמה מזה שמה כבשה שביה וכן שבמשקל מנערת משמרת
 תפארת או פשתן כבשן בנין קנין ובתארים כמו שפחה ובמלות כגלל מן
 בלעדי בלתי ומוה נכחו תחנו כל לו והדומים פשוט ומכורר לכל שאין
 בהן ו'ר אחר החריק , וכן באות הו'ר אחר הלוי נעדרת בפעלים
 מעוכרי הקל שבנורת פעל כי וקן ילחק כי חפץ בכת יעקב ובכינוי
 ממנו כמו פוקד וכן בעתיד הנפעל אפקד יפקד תפקד וכן בעובר
 ובכינוי ובעתיד מן הרגוש כמו פקד מפקד אפקד וכן העובר ממנו
 שבנורת פעל כמו נהלת בעוד וכן בעתיד הנוסף כשבא בלוי כמו יעשה
 פרעה ויפקד פקידים ויכדל להים וישכן מקדס לגן עדן ובמרוכב אפוקד
 יפוקד מפיוד ובהתפעל מתפקד אפקד וכו' וכן הנפעל שעי' הפעל
 או פ'א הפעל גרונות כמו אראה יראה על זר תאמנה תעזב הארץ ויאמר
 למלך יריחו וכל הדומים וכן בכל השרשים וכלל הכינויים שבנחשים אף
 מאותם שהו'ר בהם שרשית אם פ'א הפעל כמו ארר ירד תרד אשב ושב
 תשב אדע תדע ידע אם כשהוא עי' הפעל אקס יקס תקס כשבא בלוי
 השב אשת האיש ואם הפר יפר והפר את נדרה והדומים" ואין לזרך להזכיר
 בזה הנמצאים שנעדרה הו'ר מכין התי' והמ'ם הכפולה כמו פקדתם
 סחרי התי' בסגול וכן דבריוס חמוריוס אין לזרך להזכיר מה שאין בהם
 ו'ר כין הכ'ף והמ'ם שהיו הכ'ף בסגול והו'ר שאחר הר'ים היא ו'ר
 הרבים וכן בתארים כמו יבש חפץ אחר שמה שבע דשן ושמן וקן אכל
 כבר עירל ער רק ר'ל והבור רק נוטרה את הכרמים שיקקה לולעה שמנה
 ובמקור בשל כמו ובשל מבשל וכן בקצת אותיות ככל"ם כמו לענות מכני
 כבא כל ישרא לראות ובמלות אכן את אף כשהוא בלוי כמו את השמים
 ואת הארץ ל כל הארצות הא הן הא כמו הא לכם זרע ובשמות כל שהם
 על משקל שכל ומהם בחמש נקדות ואין לזרך לומר אותם שבש נקדות
 כמו שכתבנו בכלל השני וכן אותם שהם על משקל אשרה אברה גולה
 חשכה גזרה אפלה שאלה בהמה נבלה תאנה או תאנים לכנה או לכנים
 וכן כל שבמשקל תרומה עדה גרה חמה רעה מאה פאה וכן נכר שער
 ענב חמר שבר ללע אף כשהוא מלרע כמו ויכן ה' להים את הצלע וכן
 כל שבמשקל כתף ירך גדר כלל חצר גול וכן שבמשקל חן סן גר נר רש
 בן נס בן עת וכן אכנט ירדן חרמש שעטנו לפרדע וכן מועד מופת
 מוסרה מנן כל לו ודומיהן אין לנו לזכור חסרונם ובשיוזמן
 שתבא בהם נודיע שיש שם ו'ר דרך זרות כמו תיעשה המנורה העניק
 תעניק לו ואשירוהם תשרפון באש ותניד לבני ישרא כמו שכתבנו ובהפך
 הדברים אשר הזכרנו יש שהם מלות וישכות על מלאת ושהדבר ברור לכל
 שהם

קריית ספר

שהם מלאות ואם לפעמים תהיה אחת מהן חסרה יהיה דרך ודוח הן הוא' אחר החלם והשרוק הן היו'ד אחר החרוק והלרי כסכה ומקס מזר הקקס החפשי ויכואו על זה גם כן כללים ;

הכלל הראשון היא יו'ד הרבים אם בשמות כמו ימים שנים עמים בנים דמים אבנים משפטים שקלים וכחיים

גמלים חמורים עיורים ערים ובשמות המספר כמו עשרים שלשים וכו' עד חששים ואם בתארים כמו לדיקים חכמים עבדים קבלים ישרים ישנים חדשים אם בפעלים כל רבים שכינוני וכפעול כמו פוקדים מפקידים פקודים נפקדים מופקדים וכן בכל הבנינים אם בכנויי השמות כמו ימין זמין ימיהם דכריך דכרינו דכריהם זמין שניו חקיו משפטיו מלתיו כניו אם בכנויי התארים חכמין חכמינו חכמיהם ודומיהן אם בכנויי הפעלים כמו פוקדינו פוקריך שונאינו אוהבינו ודומיהן כלם ראוי להיות בהם יו'ד אחר שלש האותיות השרשיות לסיומן הרבים ולא נלטיך להודיע בהן שהן מלאות אך לכשיודמן כהם חסרון היו'ד הוא דרך זרוע ונודיע שבאו חסרות כמו בשמות ויכרא להים את התניננס שאין בו יו'ד אחר הנו'ן השניה וכן ויכברו אוקס חמרס חמרס והיה לכנס ובתארים ויאמרו חרטמס חמשים הלדיקס האמור בפרשת קדוש כמה פעמים ובפעלים הכהנים המשוחס והחונס עליו נחונס נחונס אשר הם מקריבם אשר הם מקדישם חכמים וידועם אשר מזרים מעבדים שכל לו חסרים ויו'ד הרבים שאחר אותיות השרש, ובכנויי השמות כמו ונסנהם ואסרה אשר אסרה על נפשה וטפכם ומקנכם שרנו המים למינהם מכבדות לאנו ומחלבהן ונחמנו ממעשנו וברכך ה' להיך בכל מעשך ולשמרי מלותי דסוף ואחחנן, וזה הכלל בעצמו הוא' הרבים אם בשמות כמו ברכות קללות לוח אבות אלות מקומות עטרות חליפות שמלות אחונות לוחות חלות מלות עונות כנות ודומיהם אם בתארים כמו גדולות רחוקות קרובות או בפעלים כמו פוקדות פקודות ודומיהם בכל הבנינים ובכנויים כמו שמלותם מלחמותם וכשיבאו לפעמים בחסרון נודיע שהן חסרות אם בשמות כמו לאיש חליפות שמלות ועשר אחונת להי הרוחת ומגרנה שפחת בארככה עשר ווס לחדש האכלו מלת הופיאו ממזרים עונת פסל לך שני לוחת טבעת הארן ללעת הארן למילדת העכריות כנשים המזרית מן החלרת ומן השדת ארכב הפאת קערתיו וכפתיו ומנקיהיו וחכרת את היריעת וכן הרכס בפרשת תרומה מעינת תהום וארכת השמים, אם בפעלים כמו כן כנות ללפחד דברת אם בכנויים כמו על זכאחס לנגלתם למשפחתם לבית אכחס אכתיהם ודומיהם נודיע שהן חסרות ;

הכלל השני היו'ד הבאה בכנוי מדבר בעדו כמו כנוי פקדתי

או וא' הבאה בכנוי המדברים בעדס כמו פקדנו

שהכנוי הוא כיחיד פקדתי פקדתיים פקדתיך ודומיהן וכרכים פקדנאוי פקדנך

בקרנוך פקדנוס ורומיהן ככל הכנינים ככלם ראוי שתגלה היו'ר והוא'ו כמו
אנכי שלחתיך לא נגענוך ולא נטרך להודיע שהם באים מלאים אף כשזרמן
באם כחסרון נודיע חסרון כמו שבא כפרשת השמר בנגע הנרעה באשר
גוי'תם וכן מן הדרך אשר לוי'תם כי מן המים משיתו מכל המלוא אשר
גוי'תך וכוא'ו הרכים הביאנם לה' :

הכלל השלישי * היו'ר הקארות שהיא ראויה להגלות על כל פנים

לא אם בן מדרך ורות כמו האשה הכושית שפחה
מזרית ובחארים מספר כמו השנה השנית ובשנה השלישית וכן כלם עד
העשירית כלם היו'ר האחרונה חארים וראויה להגלות ולא נטרך להודיע
שהיא מלאה אף בשזרמן באה כחסרון נודיע חסרונה כמו ובשנה החמישה
דחלולים והשכיפת תשמטנה וכשכיפת ולא , וכן רבים וכוס הכלל היו'ר
היחשית פלשתיים עכרים יהודים עמונים מואכים ורומיהן

הכלל הרביעי * וא'ו הרכים הנסתרים והנמלאים בעבר וכעתיד

כמו פקרו שמו ופקרו חפקרו ישמרו תשמרו
כשיטרפו עם כנוי כמו סחמום פלשתיים ודפקוס ווס אחר ויכוס ויכתוס
וכן כשיטרפו עם הנו'ן הכפולה אשר לא ירעון אבתיך למען ישמעון
תמעשה אשר יעשון ובן בכנוי המדברים בערם כמו ולא הכלמנוס וכן
כנוי פקדוהו שמרוהו וכל הנווים ראוי ככל לו להגלות הוא'ו ואין צרך לכתוב
שהם מלאים אבל כשזרמן באם כחסרון נודיע שהם חסרות כמו היום
לא תמלאהו , שש ימים תלקטוהו ומלאו את הארץ וכבשה שלחני לארני
ולא יסקלנו וכחוספת נו'ן כפולה אשר ירשען להים יאריכן ימיד כי תשובן
מאחריו תקריכן אי ושמעתיו וכן כנוי הנקבה הנמלאה כיו'ר השקיני נא
הנמיאני נא' וכל כנוי'א באלו לא נטרך להודיע מלאן רק בהזרמן
שיבאו חסרות נודיע חסרון :

הכלל החמישי * היו'ר השרשית והוא שבנחי הלמ'ד ככל הכנינים

שבו העבר כנמלאים וכמדברים בערם כמו גלית
גליתם גלינו גלית גליתן וכעתיד כמדברות וכנסחיות כמו תגלינה וככל
הכנינים ראוי להיות היו'ר נגלית כהן מפני שהיא שרשית ולא נטרך להודיע
שהן מלאות אף בהזרמן העדרם נודיע שהן חסרות כמו והבאן וחלגה
שאין בו יו'ר אחר הלמ'ד והפרכו אוחך דאברהם , וכן במקור מנחי
הלמ'ד בוא'ו ומפני שהיא שרשית גם כן הן נחי הלמ'ד לכד כמו לעשות
לעלות הן חסרי המ'א ונחי הלמ'ד כמו להטות להכות הן מנחי הקלוות
במו לידות וכן ככל הכנינים שבהם שבכלם ראוי להיות הוא'ו נגלית כהם
מפני שהיא שרשית ולא נטרך להודיע מלאן אף כשזרמן העדרם נודיע
חסרון כמו א יהרסו לעלות כיום הבתו כל כבוד לבסח את הקדש ורומיהן
וכן בנחי העו'ן הוא'ו כנוי קוס קומו וכעתיד כמו יקום וקומו ובהופעל
כמו הוקם הוקמת וכן היו'ר בבנין ספעיל שבו בעבר כמו הקים הקימו
ובעתיד

קריית ספר

ובעתיד כמו אקים יקים וכו' ככל הכנין ופן במרוכב שבו אכונן יכוון וקומם ובהתפעל כמו אתכונן אתקומם מפני שהוא' והיוד שרשית ככל אלו ולא נטריך להודיע שהן מלאות אך בהעדרן נודיע שהן חסרות כמו וחזרו ותעלו ההרה, העדותי ככם היום, ותקא הארץ אל המקום אשר הכינתי יבאהו עד, וכו' יוד אים, וכו' ירכן אנשים, וגם הקמותי וינעם במדבר וישבו אותנו דבר, ואבא אתכם לו, וילנו העם, ויבאה יצאק, תבאמו ותטעמו, וימתהו ה', והשבת דבר, כי יבאך ה', וכן חסרון הוא' בקל ממנו מתקנו במדבר אם' כמות כל האדם ימתון לה לא מות תמתון, ולא תנעו כו פן תמתון מות ימתו במדבר לגם שמה רוצח שבו שברו לנו לך שב מצוימה ובהתפעל ולא יתכששו ואחריו' הרכה ותבארו בפרטיו' וכן כנחי הפ'א וי'ד רחוי להנלות כו הוא' והיו'ד בהפעיל כמו הודיע והוא' כנפעל ובהופעל כמו נודע נודעת הודע הודעת הוא' נראית בכלל מנר שהיא שרשית והיו'ד בהפעיל מנר המקרה על הדרך שיבאך בכלל השגי ולא נטריך להודיע מלואן אך בהודמן חסרונן נודיע שהן חסרות אות עלנית אם' בחסרון היו'ד להר כמו ואוצא אתכם מכור הברזל והורדו את הפרכת, אכנו בדבר ואירשנו, וורעו יורשנם, ויותרו אנשים, וקתה הולר, ידו כחקו ויוצאה, הודענו נא את דרכך, ויורדו לינו אם' בחסרון הוא' והיו'ד כמו ויוצאנו ממזרים לא תוספו לראותם עוד:

הבבל השני הוא שלא כסבה: יתק מנר חקש חזפוי והוא שכל כנין הפעיל בעבר ממנו ליחיד הנסתר ולנקבה הנסתרת ולרכים הנסתרים וכל הכינויים ממנו והעתיד כלו עד תפקדה שבה כנרי אבל כל שאר השמנה חיכות שבו כמו אפקיר יפקיר וכו' כל לו הבאים בחריק ראויים להיות יו'ד נגלית כהם בין עיו' הפעל ללמ' הפעל הן בשלמים כמו הפקיר וכו' מפקיר וכו' אפקיר וכו' הן בחסרי הפ'א נו'ן כמו הניש מניש אנוש וגוש וכו' ולא נטריך להודיע מלואן אך בהעדרן נודיע חסרונן כמו שבה בשלמים ואשלך את עפרו, הקהל לי את העם ואשמעם, והעמדה לפני ה', בהקרכם אש זרה, ויעפלו לעלות וישכמו בכקר, ויקרכו אותם דמקושש, ויקהלו משה ואהרן ואיש כי יקדש כל חרם אשר יחרם, ואבדל אתכם לא יסגרו ממפרקי הפרסה ויקרכו כני אהרן, ואת הבית יקטע ואשלכו באש, לבלב תשליכו אותו, ויעמדהו לפני לעזר ושמוע אישה והחרש לה, ש תעברנו את הירדן כי הוא ינחלנה ויענך וירעבך, בתנות עור וילכשם וישקפו על פני סדום משחחי' אנחנו ויעמדהו לפני פרעה ויעברו מזרים, וירכבם על החמור, ואתם תחרשון ובנחי הפ'א ש"ף ויאכלך מי ואכלנו כשר' וארכון ימין, וכבעלו האל"ף וימלאו בני אהרן, ובחסרי הפ'א וינעם לפני פרעה, וינחמו בנן עדן, וירא ווסף את אחיו ויכרם:

ואולם

קריית ספר

י

ואולם הוא' אחר החלם שבכוננו מן הקל כמו פוקד פוקדים וכו' כמו פקוד פקודנה ובמקור כמו פקוד לפקוד כפקוד ובעתיד ממנו כמו אפקוד יפקוד וכו' אעפ"י שיש בהם מקום לוא' אין מלואה או חשינה מפורשם כל כך שיאמר עליו שדרכו יותר לבא מלא או בהפך ואין בהם הכרע עד שצאמר באתר מהם שהוא דרך ודות רק פעם וכתב הנח פעם יעלם וינטרף ככל אחר מהם להודיע מלואן או חסרונן מלך המסירה או הספרים המדויקים והמומחים הנודעים כדיוק ובתקונין המסוכרים על זה אף כי זה פעלות שהוא' נעדרת מהם כרוב מקומות לא תבא שם רק דרך ודות כמו פעלת אחמר אעמד יעמר אעבר ועבר אצמר ישמר אעבר יעבר כמו שכתבו עד שאלו לא ינטרף להודיע חסרונן בחיוב ככל פרט מהם וסתמן כפירושן , ומענין זה הכלל השני הוא שיכאז בשמות ובמלות ובתארים בהרכה חיבות מהם הוא' תמידית כמו יום שור בור גוי עוד עוד טוב אור קרוב רחוק אזור אוזב אוי ואבוי לוג וכן הרכה ואעפ"כ מלאנו מהם חסרים ולכן אני רואה עצמי מחויב להודיע הכל בפרטים , וכן הוא' אחר השווק חמלא תמידית ככנין הקל כפעול כמו ברוך ארור עשוק ורלון נוול עטור עוזב ודומיהם ככל הפעולים אע"פ שבכוננו וכו' ובמקור ובעתיד ממנו החסרון והמלוא ממוצע בהם וכלתי מוכרע כמו שכתבו וכן בקלת שמות חמלא הוא' תמידית שאל גלגל שבות רוח כוש חן ובמלות כמו אולי אולם לולא אין איך איבה בין אליך אלינו ואעפ"כ מלאנו חסרון בקלת כאמרם ז"ל אלי כתוב ואז ננטרף להודיע החסרון וכן לפעמים הכא הוי' יתרה שלא כמשפט כמו ימין ושמאל שבפרשה כלק וכמו הלוא אם חטיב שהוא מלא ובמסרה י"כ מלאים בתורה וכמו הבוא נכוא ואחרים עמו ונודיע מלואן , וכן הוי' אחר החרוק חמלא תמידית בקלת כמו דקיע פיה שית עיר ברית איש שעיר למיכה למינהו חכלית אחרית שארית חחית ובשמות המספר כמו שלישיה ההין רביעית ההין ובקלת שמות העלם כמו ראובן שמעון יוסף יהודה נחשון אליאב והרכה מן האחרים לא ננטרף להודיע מלואן מלך החיוב אלא שבהורמן העדרם נודיע חסרון וכן בהפך קלת שהם חסרים לא ננטרף להודיע חסרון אלא שבהורמן באם מלאים נודיע שהם מלאים וכן בשמות העיורז קלתם ידוע שהם מלאים וקלתם ידוע שהם חסרים לא ננטרף להודיע חסרון או מלואן מלך החיוב אלא שהסופר יבין דבר מתוך דבר כמה שאין צורך בו להודיעו לפי מה שהקדמתי ככל ענין וענין כראוי אלא שאעפ"כ דעתי להרחיב את הדרך לבקוב בהרכה מקומות חסר או מלא במקומות שאין המלוא או החסרון מוחלט בפרקום כל כך שיהא לבי סמוך להיות הסופר ברור על זה כדי שלא להטריחו להתבטל ממלאכתו לעיין בהקדמותינו אע"פ שאינו רואה עצמי צריך לקבל אחריות על זה , ולפעמים אודיע בקלת חיבות בתחלת באן

קריית ספר

כאן לירי שזו המלה מלאה בכל התורה או חסרה בכל הקדר או בכל הפרשה לפי מה שאראם טורח הענין או אודיע שהיא מלאה או חסרה בכל התורה חוץ משלש או חוץ ממנין פלגי ואזכיר בפרט אותן המקומות היוצאים מן הכלל ולא אזכיר בזה דבר משאר ספרים מן הנביאים ומן הכתובים רק בתורה לבד לפי המכוון, ועם כל אלו ההקדמות אני רואה ענמי מחויב להרחיב תח' הדרך בענין השמות והמלות והחארים ושמות העלם ושמות המקומות דרך כלל לסדרם בסדר אותיות ולהודיע בקצתם שכלם מלאים ובקצתם שכלם חסרים ובקצתם שרובם מלאים ומיעוטן חסרים ולא נצטרך להודיע רק חסרונן או בהפך ובקצתם שאין הכרע כיניהם ונצטרך להודיע בכל אחד מהם בפרט בכל אותן שאין סבה למלואן או לחסרונן על פי הכללים שהזכרנו, וזה החלי בע"ס:

אות האלף

איהים כתוב בכל התורה על דרך אחת בלא וא' אחר ה'מ'ר וכו'ר' אחר ה'ה'א וכן בכנויו כמו אלהיו אלהיכם להינו ודומיהם ואף כשיבא בלשון יחיד יבא בלא וא' אחר ה'מ'ר כמו יזכחו לשרים לא אלה וכן כשיבא בסמיכות להי הרוחות כתוב לעולם בלא וא':
אל מלשון אלהות אף הוא כתוב לעולם בדרך אחת ר"ל בלא ו'ר' אחר האלף אך כשהוא לשון חוזק פעם חסר כמו מי כמוך כלום ופעם מלא אולי מואב ויתבאר בפרטים
אדני ר"ל הכתוב באלף דל"ה נו' ו'ר' ונקוד בקמץ הנו' אף הוא כתוב בכל התורה בלא וא' אחר הדל"ת,
אדני בחריק הנו' אף הוא כתוב בכל התורה בדרך אחר בלא וא' וכן בשאר הכנויים כגון אם אדניו אדניה אבל הנפרד פעם חסר את פני האדן ו'י ופעם מלא וישימני לאב לפרעה ולארון ויתבאר בפרטים
את כנויו ר"ל אחו אחי אחנו אחס רבם חסרים ולא נודיע חסרונם בחיוב אבל יש מהם הרבה מלאים וכשיודמנו לא נודיע בכל אחד מהם שהוא מלא ואולי כרובם יתבאר חסרונן ומלואן בפרטים,
אור כל שהוא לשון יחיד הן שיהיה פעל עבר כמו הבקר אור הן שיהיה שם כמו יהי אור מלא בכל התורה ואין בו כתורה קבוצ או כנוי אבל מאור וקבוצו דרך אחרת יכתב באות סמ'ס בע"ס,
אות הנפרד פעם מלא זאת אות הכרית דקשא וכן כי יקום בקרבך נביא ונתן ליד אות וכא האות לאות ולמופת ופעם חסר לקול האת הראשון האת האחרון הדם לכם לאת אך הקבוצ ר"ל אחת וככנוי ד"ל אתהו בלו חסר והיו לאתת אשר תעשה בו את האתת ואחרים הרבה ופעם